

Γιάννης Μανιάτης

Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς & Πρώην Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Επιτακτική ανάγκη για την Ελλάδα να κινηθεί πιο γρήγορα στις έρευνες για υδρογονάνθρακες

Συνέντευξη: Περικλής Βλάχος

Με αφορμή την παρουσίαση στη Θεσσαλονίκη του νέου του βιβλίου με τίτλο «**Επειδή δεν υπάρχει Planet B**», το **SPEAKNEWS** μίλησε με τον **Γιάννη Μανιάτη**, καθηγητή του Πανεπιστημίου Πειραιώς και πρώην υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, για την σταδιακή μετατροπή της Ελλάδας σε ενεργειακό κόμβο της ευρύτερης περιοχής, που ξεκίνησε με τις ενέργειες που έκανε ο ίδιος ως Υπουργός πριν μία δεκαετία. Ο κ. Μανιάτης μίλησε για την πρόοδο που έχει σημειώσει η Ελλάδα στην πράσινη μετάβαση, αλλά και για την επιτακτική ανάγκη να κινηθεί η πολιτική ηγεσία πιο γρήγορα στο θέμα των μελετών για τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων.

Κύριε Μανιάτη, το βιβλίο σας έχει τίτλο "Επειδή δεν υπάρχει Planet B". Οπότε τι κάνουμε τώρα; Προλαβαίνει ο πλανήτης;

Η απάντηση είναι σαφής. Ναι, προλαβαίνουμε. Υπό την προϋπόθεση ότι θα κινηθούμε όσο γρήγορα απαιτούν οι καιροί και κυρίως δεν θα υπάρξουν απρόσμενες κινήσεις και πιθανά πιασμοί, για παράδειγμα να ξανανοήσουν λιγνιτικά εργοστάσια που είχαν κλείσει, όπως δυστυχώς συνέβη, με αφορμή την πρόσφατη ενεργειακή κρίση όπου η Ευρώπη πιάστηκε αρκετά αδιάβαστη. Νομίζω λοιπόν ότι ο πλανήτης προλαβαίνει, ή μάλλον να το πω σωστά, η ανθρωπότητα εάν σοβαρευτεί, προλαβαίνει να αντιμετωπίσει την κλιματική κρίση. Σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει να ξέρουμε ότι ο πλανήτης δεν πρόκειται να πάθει τίποτα από τις δικές μας καταστροφές. Ο πλανήτης θα συνεχίσει να υπάρχει για πολλές εκατοντάδες εκατομμύρια χρόνια, μετά και από εμάς. Άρα εμείς οφείλουμε για τη δική μας επιβίωση να σοβαρευτούμε.

Το αναφέρετε και στο βιβλίο σας ότι ήσασταν εσείς που ως Υπουργός πριν 10 χρόνια ξεκινήσατε τις διαδικασίες για ανάδειξη της Ελλάδας σε ενεργειακό κόμβο. Πιστεύετε ότι μπορεί πραγματικά η Ελλάδα να αναδειχτεί σε ενεργειακό πρωταγωνιστή για την ευρύτερη περιοχή της και την Ευρώπη; Πιστεύω βαθιά ότι αυτό που ξεκινήσαμε πριν 10 χρόνια, την περίοδο 2010-2014, που ουσιαστικά σχεδιάσαμε, μελετήσαμε και εντάξαμε με χρηματοδότηση όλα τα μεγάλα ενεργειακά έργα της χώρας,

είχε αρχίσει πλέον πραγματικά να μετασχηματίζει την Ελλάδα σε ενεργειακό κόμβο της ευρύτερης περιοχής. Να θυμίσω ότι ο αγώνας TAP είναι δικό μας έργο που κερδήθηκε το 2013, ο ελληνοβουλγαρικός IGB το ίδιο, και ο σταθμός της Αλεξανδρούπολης επίσης την περίοδο 13-14 εντάχθηκε για χρηματοδότηση, και το καλώδιο με το Ισραήλ. Το σύνολο λοιπόν αυτών των υποδομών σχεδιάστηκαν και μελετήθηκαν τότε, και τώρα κάποια από αυτά είναι ήδη πραγματοποιήσιμα, όπως ο TAP και ο IGB, και άλλα περιμένουμε να ξεκινήσουν όπως είναι ο Eastmed και κάποια άλλα έργα που επίσης έχουν μεγάλη σημασία.

Σε ποια σημεία η Ελλάδα τα πάει καλά σε ότι αφορά την πράσινη μετάβαση, και σε ποια σημεία υστερεί;

Η Ελλάδα έχει πιάσει όλους τους στόχους της πράσινης μετάβασης από το 2014, την περίοδο εκείνη που είχα την τιμή να ηγούμαι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όταν εκτοξευθήκαμε στη δεύτερη καλύτερη ευρωπαϊκή θέση στα φωτοβολταϊκά και στην όγδοη καλύτερη ευρωπαϊκή θέση στα αιολικά και στη δεύτερη καλύτερη θέση στην εξοικονόμηση ενέργειας. Σήμερα είμαστε περίπου σε αυτές τις θέσεις, έχοντας λίγο υποχωρήσει. Αλλά αυτό που έχει σημασία είναι ότι η Ελλάδα συνεχίζει εδώ και μια δεκαετία να διατηρεί πολύ υψηλές θέσεις στη βαθμολόγηση των ευρωπαϊκών κρατών. Δυστυχώς υστερούμε σημαντικά στη μη αξιοποίηση της γεωθερμίας. Υστερούμε στην μη αξιοποίηση της βιομάζας και υστερούμε επίσης στο ότι δεν έχει προβλεφθεί να αναπτυχθεί η υποδομή των δικτύων, τα οποία θα υποδεχθούν τις πράσινες επενδύσεις και αυτό πια ήδη αποτελεί ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα επιβράδυνσης των επενδύσεων. Είναι σημαντικό επίσης να τονίσω ότι το πρόγραμμα εξοικονόμησης, που είναι πολύ σπουδαίο πρόγραμμα γιατί από το

σύνολο των επενδύσεων που γίνονται το 70 με 80%, επιστρέφει στην Ελλάδα ως προστιθέμενη αξία, αφού οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται είναι από ελληνικά εργοστάσια, το πρόγραμμα αυτό λοιπόν θέλει μία επανεκκίνηση με πολύ μεγάλη σοβαρότητα. Γιατί δυστυχώς το τελευταίο χρονικό διάστημα δεν λειτουργεί με ικανοποιητικό τρόπο και αυτό είναι αντιληπτό από όλους τους μηχανικούς που εμπλέκονται στο θέμα. Ελπίζω όλα αυτά να προωθηθούν το συντομότερο δυνατό.

Που πιστεύετε ότι πρέπει να εστιάσει η Ελλάδα τα επόμενα χρόνια σε ότι αφορά την ενέργεια; Στην αυτάρκεια, στην ανάπτυξη των δικτύων, στην μείωση των ρύπων;

Να διευκρινίσουμε το εξής. Η Ελλάδα έχει πετύχει και με το παραπάνω τους στόχους μείωσης των ρύπων. Χαρακτηριστικά να σημειώσω ότι την τελευταία τριακονταετία, από το 1990 μέχρι το 2022, η Ευρώπη σημαντικά μείωσε τις εκπομπές της κατά 32%. Στο μισό χρονικό διάστημα, δηλαδή στην περίοδο 2005-2022, η Ελλάδα μείωσε τις εκπομπές της κατά 45%. Άρα η Ελλάδα στο θέμα της μείωσης των ρύπων είναι σε μία από τις πρώτες ευρωπαϊκές θέσεις. Κατά συνέπεια, εκεί που πρέπει να δώσουμε έμφαση, δεν είναι στην περαιτέρω μείωση των ρύπων, που έτσι και αλλιώς είμαστε πολύ πιο πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώπης. Δεν σημαίνει αυτό βεβαίως ότι δεν

θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες, αλλά πρέπει να δοθεί μεγάλο βάρος επενδύσεων και πρωτοβουλιών στην πράσινη μετάβαση, στις πράσινες επενδύσεις. Και κυρίως, επαναλαμβάνω, έχει μεγάλη σημασία να υπάρχει σοβαρότητα στο πρόγραμμα "Εξοικονομώ" και βεβαίως αναβάθμιση των δικτύων που θα υποδεχθούν τον πράσινο ηλεκτρισμό.

Μπορούμε να μιλάμε για πράσινη μετάβαση, και την ίδια ώρα για την ανάγκη εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων;

Απολύτως και είναι και υποχρεωτική αυτή συμβίωση, όπως άλλωστε έχει προβλέψει το Green Deal της Ευρώπης, που θα αναγνωρίσει το φυσικό αέριο ως καύσιμο μετάβασης για τα επόμενα 30 χρόνια. Κατά συνέπεια, η απόλυτη συμβατότητα των μελετών υδρογονανθράκων με την πράσινη μετάβαση, η υποχρεωτική συμβατότητα από την ίδια την φύση και την ίδια την πραγματικότητα, επιβάλλει και στην Ελλάδα να κινηθεί πολύ πιο γρήγορα. Διότι είναι αδιανόητο σήμερα που μιλάμε να έχουμε τον κολοσσό της ενέργειας που λέγεται ExxonMobil, να θέλει να κάνει έρευνες υδρογονανθράκων στα νότια της Κρήτης, ή άλλες πολύ μεγάλες εταιρείες στο Ισραήλ, να μην είναι πρώτηστη εθνική προτεραιότητα για την πολιτική ηγεσία της χώρας και την κυβέρνηση, να μεταδώσει με μηνύματα ότι τις επενδύσεις αυτές τις θέλει. Λυπάμαι πάρα πολύ που δεν βλέπω κανένα μήνυμα προς την κοινωνία και τους διεθνείς επενδυτές από την κυβέρνηση, να έρθουν να επενδύσουν τα χρήματά τους. Γιατί ο ιδιώτης είναι αυτός που βάζει το σύνολο των χρημάτων στις έρευνες του κράτους, το ελληνικό δημόσιο δεν βάζει ούτε ένα ευρώ. Αντίθετα το ελληνικό δημόσιο, με βάση τον νόμο που περάσαμε το 2011, το μόνο που κάνει είναι να εισπράττει φόρους και μερίσματα από τα κέρδη που θα βγάλουν οι εταιρείες. Αυτό που πρέπει να κάνουμε τώρα είναι να υπάρχει από την κυβέρνηση στο ανώτατο δυνατό επίπεδο μήνυμα, και δημόσια και κατ' ιδίαν, ότι αυτές τις επενδύσεις τις θέλουμε, γιατί εκτός του ότι υπάρχει προοπτική η Ελλάδα να κερδίσει στα επόμενα 20 χρόνια 60 με 70 δισεκατομμύρια ευρώ ως έσοδα, ταυτόχρονα μπορούμε να γίνουμε και τροφοδότης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο φυσικό αέριο, αντί να είμαστε μόνο μία χώρα διαμετακόμισης μέσω αγωγών του φυσικού αερίου που παράγουν άλλες χώρες. ■

η Ελλάδα στο θέμα της μείωσης των ρύπων είναι σε μια από τις πρώτες ευρωπαϊκές θέσεις.